

Rogacze

Od 2010 roku do 2023 pracowałem w komisji wyceny i oceny trofeów przy Zarządzie Okręgowym w Białymstoku .

Na terenie okręgu białostockiego znajduje się 176 obwodów łowieckich zarządzanych przez 70 kół łowieckich. Powierzchnia całego okręgu wynosi 10183 km². Jego południowa granica to rzeka Bug a północna to Biebrza .

W całym okręgu pozyskuje się około 1100 rogaczy rocznie. Przez 13 sezonów od 2010 do 2022 przedstawiono komisjom do wyceny około 14300 parostków rogaczy.

77 pozyskanych w tym czasie trofeów wyceniono na tzw. złoty medal, najwięcej złoto medalowych rogaczy pozyskano w roku 2018 tj. 16 sztuk, a najmniej w latach 2010 -2012 po jednym rocznie.

4 obwody łowieckie zdecydowanie prowadzą w klasyfikacji złoto medalowej tj.

obwód nr 215 koło łowieckie „Mały Orlik” -5 szt.

obwód nr.236 koło łowieckie „Mały Orlik” -5 szt.

obwód nr 199 koło łowieckie „Przepiórka” -5szt.

obwód nr 252 koło łowieckie „Boruta” -4 szt.

Razem 19 szt. co stanowi 25 % ogółu.

Obwody nr 199 i 215 graniczą z miastem Białystok, obwód nr 236 znajduje się obok obwodu 215 i na północ od obwodu 252.

Dlaczego w tym rejonie pada najwięcej złoto medalowych rogaczy?

Teren ten znajduje się w centrum Okręgu Białystok tak więc różnice klimatyczne, długość okresu zalegania pokrywy śnieżnej, silne mrozy czy brak dostępu do pokarmu nie mają znaczenia dla mocy trofeów. Gdyby tak było to najlepsze kozły pozyskiwano by na południowo zachodnich rubieżach naszego okręgu tj. w rejonie Siemiatycz. Często w grudniu gdy na wschód od Białegostoku leży 10 cm śniegu na południu od Siemiatycz zielenią się oziminy.

Czy przestrzeganie przez myśliwych zasad selekcji osobniczej sarny ma wpływ na jakość trofeów ?

Od 2010 roku ilość złoto medalowych rogaczy pozyskiwanych przez naszych myśliwych systematycznie rosła ,w roku 2018 strzelono najwięcej -16 szt., potem nastąpił spadek pozyskania do 9 szt., w roku 2022 trudno o interpretację tego faktu .

Na początku omawianego okresu od 2010 roku w czasie 5 sezonów łowieckich myśliwi białostoccy pozyskali 5019 szt. rogaczy z tego za odstrzał naganny na 2 punkty czerwone uznano 27 szt. czyli 0,54%. Na końcu tego okresu w latach 2021 i 2022 pozyskano 2317 rogaczy tylko 8 myśliwych dokonało odstrzału nieprawidłowego 034% wynika z tego że nasi myśliwi nie mają problemów z selekcją sarny.

Chyba nie znajdziemy zależności pomiędzy przestrzeganiem zasad selekcji sarny a ilością najlepszych trofeów.

Dlaczego pomiędzy Białymstokiem a Doliną Górnej Narwi myśliwi pozyskują tak dobre trofea ?

Jedną z przyczyn może być duża odległość tego terenu od zwartych kompleksów leśnych, które są ostoją wilka. Brak tego drapieżnika powoduje wzrost liczebności sarny, a rogaczom łatwiej osiągnąć wiek łowny .

Oto lista 10 najlepszych trofeów

Lp	Myśliwy	Koło łowieckie	Obwód	Ilość pkt. CIC
1	Kowalko Adam	Żbik Zabłudów	214	176,95
2	Godlewski Adam	Podlasiak Bielsk P	296	176,77
3	Wilczewski Eugeniusz	Dzik Białystok	130	174,35
4	Uściniak Jakub	Nr 83 przy Hucie W.	290	170,70
5	Wróblewski Marek	Głuszec Białystok	90	162,80
6	Piotr Kierdelewicz	Dzik Czeremcha	305	161,70
7	Karbowski Jan	Dzik Czeremcha	306	160,08
8	Godlewski Adam	Podlasiak Bielsk P	296	159,47
9	Iwaniuk Piotr	Mały Orlik	215	158,48
10	Dąbrowski Piotr	Jenot	230	158,03

Pozyskany rogacz to nie tylko piękne trofeum ale również bardzo cenna tusza. Ile ważyły tusze największych rogaczy pozyskanych przez białostockich myśliwych?

W 2010 roku w K.Ł. „Zajac” pozyskano rogacza o tuszy 28 kg, potem trzykrotnie w K.Ł. „Żubr” Hajnówka i „Dzik” Czeremcha tusze rogaczy ważyły po 27 kg. Przed nami kolejny sezon polowania na rogacze, zgodnie z uchwałą Naczelnej Rady Łowieckiej nr 582 wprowadzono tzw. odstrzał rażąco nieprawidłowy dla poroży bez cech selekcyjnych wycenionych na medal.

W naszym okręgu pozyskuje się rocznie około 30 medalowych trofeów, parostki o wadze 450 g wycenione na tzw. brązowy medal dla rogacza w wieku 4 lat będą skutkować dwoma punktami czerwonymi dla myśliwego. Czy reguły te nie spowodują ukrycia pewnych trofeów przed komisjami oceny prawidłowości odstrzału? Dla mnie zupełnym nieporozumieniem jest odstrzał selekcyjny szpicaka w drugim roku życia, a może by tak zmienić zasady selekcji i odstrzał każdego rogacza w wieku 2 lat uznać za naganny, tusza takiego rogacza waży około 10 kg. Trofeum nie ma wartości i nigdy nie wiadomo co z niego wyrośnie. Sarna jest gatunkiem bezkonfliktowym nie wyrządza szkód na polach ani w lasach, wieloletnie łowieckie plany hodowlane zakładają zwiększenie populacji tego gatunku.

Jak już pisałem na terenie naszego okręgu strzela się około 1100 szt. rogaczy rocznie, 70% rogaczy planowanych do odstrzału pozyskuje się na tzw. odstrzał selekcyjny gdzie powinno się strzelać

szpicaki w drugim roku życia i nieregularne szóstaki w wieku 3-5 lat. Wynika z tego że prawie 600 strzelonych rogaczy winne być nieregularnymi szóstakami. Czy to możliwe?

Wydaje mi się że po kilku latach ta forma poroża będzie coraz rzadsza jeśli cecha to jest przekazywana następnym pokoleniom. Kryteria odstrzału rogaczy należy uprościć dla dobra saren ,myśliwych i komisji oceniających prawidłowość odstrzału; i tak nieprawidłowymi powinny być następujące odstrzały; każdy odstrzał dwuletniego rogacza oraz odstrzał rogacza w wieku 3-5 lat o masie trofeum przekraczającej 450 g.

Na koniec moich rozważań życzę białostockim myśliwym w następnych sezonach samych prawidłowych odstrzałów i dużo medali. Dziękuję myśliwym z komisji oceny prawidłowości odstrzału za trud i zaangażowanie dla białostockiego łowiectwa.

Krzysztof Bozik